

Oponentský posudek na diplomovou práci Michaela Vambéry na téma „Činnost probační a mediační služby při výkonu alternativních trestů“

Rozsah diplomové práce: 68 stran vlastního textu

Datum odevzdání práce: 5.1.2016

Přestože platný trestní zákoník významně rozšířil možnosti pro uplatnění alternativních trestů, nedosahuje jejich využívání v soudní praxi očekávané úrovně. Výsledky dosavadních výzkumů svědčí o určité nedůvěře soudů v patřičnou účinnost některých alternativních trestů. Výzkumy rovněž překvapivě nepotvrdily představu o větší účinnosti těchto trestů ve srovnání s krátkodobými tresty odnětí svobody. Zkoumání činnosti Probační a mediační služby a jejího možného přínosu k efektivnímu výkonu alternativních trestů je proto nepochybně aktuální.

Výklad zkoumaných otázek je přehledně a logicky uspořádán. Je rozvržen do deseti na sebe navazujících kapitol, z nichž první polovinu tvoří kapitoly zabývající se převážně kriminologickými otázkami (vývojem alternativního trestání, nevýhodami nepodmíněného trestu odnětí svobody, pojetím probace, modely retributivní a restorativní justice) a druhou polovinu kapitoly věnované jednak právní úpravě alternativních trestů a institucionálního ukotvení Probační a mediační služby a jednak konkrétním postupům probačních úředníků při výkonu jednotlivých alternativních trestů.

Z hlediska použitých metodologických postupů se výklad opírá o studium přiměřeného okruhu odborné literatury, judikatury a aktuálních internetových zdrojů. Autor výklad věnovaný výkonu jednotlivých alternativních trestů obohatil praktickými poznatky o činnosti Probační a mediační služby získanými při konzultacích s jejími pracovníky.

Práce má celkově velmi dobrou úroveň. Diplomant v ní prokázal, že se s problematikou alternativních trestů a formami působení probačních úředníků při jejich výkonu do patřičné hloubky seznámil. Za zajímavou a přínosnou považují zejména kapitolu osmou, v níž jsou podrobně popsány metody práce probačních úředníků, uvedeny konkrétní problémy, s nimiž se potýkají, a formulovány též některé podněty ke zlepšení platné právní úpravy a praxe. Z tohoto hlediska jsou hodnotné zvláště podkapitoly orientované na trest obecně prospěšných prací (str. 45 a násl.) a trest podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody a podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem (str. 52 a násl.). Autor patrně mohl věnovat více pozornosti současným zkušenostem probačních úředníků

s kontrolou výkonu trestu domácího vězení (např. frekvenci uskutečněných kontrol, způsobu ověření dodržování zákazu požívání návykových látek, umožnění vstupu do obydlí aj.).

Práce jednoznačně splňuje kritéria stanovená pro práce diplomové a proto ji doporučuji k obhajobě.

Otázka k obhajobě: Jak diplomant hodnotí současnou praxi probačnických úředníků při kontrole trestu domácího vězení?

Předběžné hodnocení práce: velmi dobře

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.

V Praze dne 13.1.2016